

Η ΓΥΝΗ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

ΥΠΟ ΑΔΟΛΦ. ΧΑΤΜΜΟΡΝ

Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Βαβυλωνίᾳ, κατὰ τὴν βασιλείαν τῶν Ἀμορράτη (2250 π.Χ.) εὐρέθησαν ὀνόματα γυναικῶν, ὡς μαρτύριον, εἰς δικαστικά ἔγγραφα.

Ἀκριβέστερον πληροφορημένοι εἴμεθα περὶ τῶν Αἰγυπτίων.

Τὰ τέκνα ἔφερον πάντοτε τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς, ὡς καὶ παρὰ τοῖς προμνημονευθείσοις λαοῖς.

Ἐπὶ τῶν ἐπιγραφῶν τῶν μνημείων ἀναγράφεται «υἱὸς ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς μητρὸς»· γεννηθεὶς παρὰ ταύτης ἢ ἐκείνης· τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς σπανίως ἀναφέρεται. Καὶ κατὰ τὸν χρόνον ἀκόμη τῆς Ἑλληνικῆς κυριαρχίας ἔφερον ὁ Αἰγύτιος τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς καὶ ἔκτοτε βαθμυδὸν ἤρχισε τοῦτο νὰ παραγκωνίζεται καὶ ἀντὶ τούτου νὰ γίνεται χρῆσις τοῦ πατρικοῦ ὀνόματος. Ἡδη αἱ παλαιαὶ ἱερογλυφικαὶ ἐπιγραφαὶ ἀναγράφουσι τὴν γυναῖκα ὡς κυρίαν τῆς οἰκίας ἢ ὡς μεγάλην οἰκοκυράν.

Παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις αἱ γυναῖκες ἐμπορευόνται εἰς τὴν ἀγοράν οἱ δὲ ἄνδρες μένουσιν οἴκοι καὶ ὑφαίνουσιν. Οἱ υἱοὶ δὲν εἶναι ὑπόχρεοι νὰ διατηρῶσι τοὺς γονεῖς των, τὸ ἐναντίον ὁμοῦ συμβαίνει διὰ τὰς θυγατέρας.

Πολὺ βραδύτερον ὁ Διόδωρος βεβαιοῖ τὰ ἔθιμα ταῦτα καὶ τὴν ἐξέχουσιν θεοὶν τῆς γυναικὸς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ὁ Διόδωρος προσθέτει ὅτι ὁ ἀνὴρ εἰς τὸ γαμήλιον συμβόλαιον ὑπόσχεται ὑπακοὴν εἰς τὴν γυναῖκα. Ἡ νεωστὶ εὐρεθεῖσα διαθήκη εὐγενοῦς Αἰγυπτίου (ὀνόματι Σεπί) μᾶς γνωρίζει ὅτι ἡ Αἰγυπτία γυνὴ ἠδύνατο μόνη τῆς νὰ διοικῇ τὴν περιουσίαν τῆς καὶ κατὰ βούλησιν νὰ διαδέτῃ αὐτήν.

Ἡ Αἰγυπτίος κατὰ τὴν βασιλείαν τῶν Φα-

ρῶ ἦτο διηρημένη εἰς πολυπληθεῖς ἡγεμονίας τῶν ὁποίων προΐσταντο πρίγκηπες. Τούτων τὸ ἀξίωμα ἐκληρονόμει οὐχὶ ὁ υἱὸς ἀπὸ τὸν πατέρα ἀλλὰ (καθὼς ὁ αἰγυπτιολόγος Ἐρρίκος Μπρούς περιγράφει τὰ μητρικὰ ἔθιμα) ὁ ἐκ μητρὸς πρεσβύτερος ἔγγονος ἢ μὲ ἄλλην ἔκφρασιν ἐκληρονόμει ἀπὸ τὸν φέροντα τὸ ἀξίωμα ὁ ἔγγονος τοῦ πατρὸς τῆς πρυγκηπίσσης δηλαδὴ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ ἀναφερομένου πρίγκηπος.

Εἰς τὴν Αἰθιοπίαν τὴν ἐξουσίαν οἱ βασιλεῖς δὲν κληροδοτοῦσιν εἰς τὰ ἴδια τέκνα ἀλλ' εἰς τὰ τῆς ἀδελφῆς των.

Ἀνέφερα τὰ ἔθιμα περὶ μητρὸς διὰ νὰ δείξω πῶς εἶχον τροποποιηθῆ ταῦτα ἀπὸ τῆς ἀρχεγόνου ἐποχῆς μέχρι τῶν ἱστορικῶν χρόνων.

Ἡ γυνὴ δὲν εἶναι παραδεδομένη ἐντελῶς εἰς τὰς αὐθαιρέσιαις τοῦ ἀνδρός. Ἐξ ἄλλου ὁ εὐγενὴς καὶ πλούσιος Αἰγύτιος ἦτο ἐλεύθερος πλησίον τῆς οἰκοκυρᾶς νὰ ἔχη καὶ ἄλλας γυναίκας ὅσας αὐτὸς ἠθέλει. Εἰς τὰ ἀνάκτορα τῶν μεγάλων συναντῶμεν ἴδια διαμερίσματα διὰ τὰς γυναίκας—«τὰ χαρέμια»— θέτουσι τὰ τέκνα των ἐπὶ μεγαλοπρεπῶν κλινῶν.

Ἡ περιπλανωμένη ἐν τῇ χώρᾳ ἔγεινεν εὐνοουμένη, ὑπερασπίζεται τὸν πατέρα τῆς. Οὐδεὶς τὴν παραβιάζει. Ἡ ἐλθούσα μὲ κενὴν τὴν ποδιάν γίνεται κυρία, ἡ παρατηροῦσα τὸ πρόσωπόν τῆς ἐν τῷ ὕδατι, παρατηρεῖ τοῦτο ἐπὶ μεταλλικοῦ κατόπτρου, χρυσόν, ἄργυρον, σμαράγδους βλέπει τις εἰς τὸν λαίμῳ τῶν σκλάβων. Ἄλλ' αἱ εὐγενεῖς κυραὶ οὐδύρονται εἰς ὄλην τὴν χώραν. Διὰ τὰς κακὰς συζύγους ὑπάρχει τιμωρία. Ἐπιστρέφονται αὐταὶ εἰς τοὺς γονεῖς των οἱ ὁποῖοι ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιστρέψωσι τὴν ἀξίαν τῆς ἀγορᾶς ἢ υποβάλλονται εἰς βασάνους καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν